

Угрупування організмів. Екосистеми

5 клас

Екосистéма — це сукупність живих організмів, які мешкають на спільній території в певних умовах середовища існування і взаємодіють між собою.

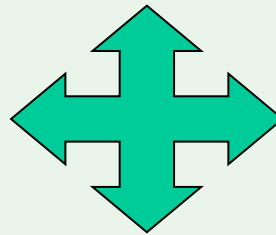
Склад екосистеми

Чинники середовища

Рослини

Тварини

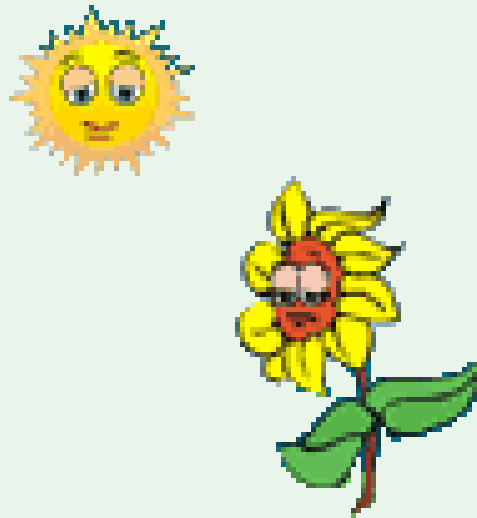
Гриби і бактерії

Складові екосистеми пов'язані між собою

Яка роль рослин в екосистемі ?

Рослини утворюють органічні речовини і забезпечують ними себе та інші організми. Тому їх називають **утворювачами**.

Яка роль тварин екосистемі?

Тварини споживають готові органічні речовини, що надходять до них із рослинною і тваринною їжею. Це **споживачі**.

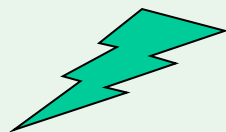

Яка роль грибів і бактерій в екосистемі ?

Багато видів бактерій і грибів отримують речовини та енергію розкладаючи рештки відмерлих організмів. Це **руйнівники**.

Екосистеми

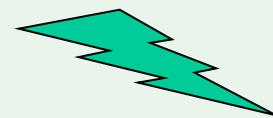

Природні

Створила природа

Море

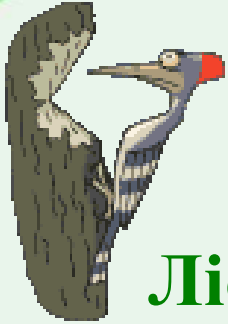

Штучні

Створила людина

**Парк – не може існувати
без втручання людини**

Екосистема лісу

(Природна екосистема)

Ліси - «зелені легені» планети. Завдяки їм у повітря надходить велика кількість кисню, затримуються шкідливі гази та пил. Ліс -домівка багатьох організмів. Забарвлення лісових тварин подібне до кольору стовбурів дерев, щоб бути непоміченими. У птахів лісу короткі крила і довгий хвіст, щоб було легко літати між деревами. Коріння дерев запобігає руйнуванню ґрунту.

Екосистема річки

(Природна екосистема)

Кількість світла тут зменшується з глибиною.

Найбільш заселена прибережна ділянка річки

Ділянки

Прибережна

Водний простір

Дно

Екосистема поля

(Штучна екосистема)

Рослини, які людина спеціально вирощує для отримання певних продуктів, називають **культурними рослинами**.

Основними організмами в екосистемі поля є культурні рослини. Чим більше поживних речовин містить ґрунт, тим кращим буде врожай. Бур'яни перешкоджають нормальному росту культурних рослин. Доглядаючи поле, людина знищує бур'яни.

Пшеничне поле

Екосистема поля

Живуть у полі різні комахи, миші, ховрахи,
черв'яки, мікроорганізми.

Рослинам поля шкодять різні комахи:

Довгоносик Личинка хруща Білан капустяний

Екосистема саду

(Штучна екосистема)

В екосистемі саду переважають дерева або кущі, які висаджує людина для отримання смачних і корисних плодів. Дерева саду потерпають від бур'янів, жуків-листогризів, хрущів, попелиць, яблуневої плодожерки

Персиковий сад

Екосистема саду

Серед тварин саду є помічники рослин: птахи, які полюють на шкідливих комах та їхні личинки, а також корисні комахи. Бджоли беруть участь в запиленні, сонечка знищують попелиць.

Попелиці

Сонечко

Залежність штучних екосистем від людини

- Штучні екосистеми не можуть обійтися без втручання людини. Вона дбає про них, створюючи необхідні умови існування.
- Наприклад: *парк, сад, квітник, поле, акваріум.*

Знайди правильну відповідь:

1. Екосистема складається з :

- а) рослини, світло і тепло, тварини;
- б) гриби, бактерії, рослини, тварини, чинники середовища;
- в) повітря, вода, світло і тепло.

**2 . У складі екосистеми називаються
утворювачами:**

- а) бактерії;
- б) гриби;
- в) тварини;
- г) рослини.

3. Укажіть штучну екосистему.

- а) болото; б) степ;
- в) сад; г) ліс.

4. У складі екосистеми споживачами називають:

- а) гриби; б) бактерії ;
- в) рослини; г) тварини.

5. Що спільного у дятла, косулі, сиріжки, ялини?

- а) мешкають у лісі;
- б) активно рухаються;
- в) утворюють органічні речовини з неорганічних;
- г) живляться рослинами.

6. Укажіть тільки мешканців річки.

- а) рак, дельфін, сиріжка;
- б) рак, риба, жаба;
- в) метелик, рак, лящ;
- г) конвалія, кит, окунь.

Домашнє завдання

- §44, опрацювати;
- С.172, підготувати усні відповіді на питання;
- виконати письмово тестові завдання, розміщені у презентації.
- **Зворотній зв'язок:**
- освітня платформа **Human** або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

Використані джерела

- <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ugrupovannya-organizmiv-ekosistemi-65019.html>